

Προωθώντας τη Διαμορφωτική Αξιολόγηση στη Μέση Εκπαίδευση: Από τη Θεωρία στην Πράξη

Λεωνίδας Κυριακίδης, Χαράλαμπος Χαραλάμπους & Παναγιώτης Αντωνίου

Τμήμα Επιστημών της Αγωγής

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Διάγραμμα Συνάντησης

- ▶ Ορισμός αξιολόγησης και οι σημαντικότερες της φάσεις
- ▶ Οι σκοποί της αξιολόγησης του/της μαθητή/τριας
- ▶ Η σημασία της διαμορφωτικής αξιολόγησης
- ▶ Οι αρχές ενός δυναμικού μοντέλου διαμορφωτικής αξιολόγησης
- ▶ Πρακτικές διαμορφωτικής αξιολόγησης
- ▶ Καταγραφή πληροφοριών και ο ρόλος της ανατροφοδότησης
- ▶ Η σημασία της ανάπτυξης σχολικής πολιτικής για τη διαμορφωτική αξιολόγηση
- ▶ Ο ρόλος των βοηθών διευθυντών/τριών Μέσης Εκπαίδευσης στην προώθηση της διαμορφωτικής αξιολόγησης

Ξεκινώντας από τα βασικά...

Τι εννοούμε λέγοντας
αξιολόγηση;

Ορισμός Αξιολόγησης

- ▶ Η αξιολόγηση (assessment) είναι μια διαδικασία κατά την οποία παίρνουμε **πληροφορίες** (από έναν αριθμό διαφορετικών πηγών) σε σχέση με κάποιο γνωστό **στόχο**.
- ▶ Συστηματική διαδικασία προσδιορισμού του βαθμού στον οποίο επιτυγχάνονται οι στόχοι που επιδιώκονται.
→ Προϋπόθεση η ύπαρξη ξεκάθαρων και σαφών στόχων.

Σκοποί Αξιολόγησης Μαθητή/τριας

Οι κύριοι σκοποί της αξιολόγησης του μαθητή/της μαθήτριας είναι:

α) να παρέχει πληροφορίες στους/στις εκπαιδευτικούς και τους γονείς/κηδεμόνες σχετικά με το πόσο ικανός/η είναι ένας/μια μαθητής/τρια σε σχέση με άλλους μαθητές/τριες (συγκριτική αξιολόγηση)

β) να συμβάλει στην αυτοαξιολόγηση των εκπαιδευτικών

γ) να στηρίξει τους εκπαιδευτικούς στην ανίχνευση και διάγνωση των αναγκών των μαθητών/τριών ώστε να τους/τις βοηθήσουν να βελτιώσουν τη μάθησή τους (διαγνωστική / διαμορφωτική)

δ) να παρέχει πληροφορίες για το πόσο καλά αποδίδει ένα σχολείο ή / και το εκπαιδευτικό σύστημα (αξιολογητική/evaluative)

Σκοποί Αξιολόγησης Μαθητή/τριας

- ▶ Είναι σημαντικό να ορίσουμε τη **σημασία** του κάθε σκοπού και να επισημάνουμε αν το σύστημα αξιολόγησης που θα αναπτύξουμε θα στηρίζεται στη:
 - ▶ A) διαμορφωτική ή
 - ▶ B) συγκριτική αξιολόγηση
- ▶ Ποιες είναι οι κύριες διαφορές μεταξύ των δύο σκοπών αξιολόγησης;
- ▶ Είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί ένας μηχανισμός αξιολόγησης και να επιτευχθεί τόσο ο συγκριτικός όσο και ο διαμορφωτικός σκοπός; Εάν ναι, πώς; Εάν όχι, γιατί;

Σκοποί Αξιολόγησης Μαθητή/τριας

- ▶ Ιστορικά, ο κυριότερος ρόλος της αξιολόγησης ήταν να ανιχνεύει και να τονίζει τις διαφορές στη μάθηση των μαθητών/τριών, με σκοπό την **ταξινόμησή** τους ανάλογα με την επίδοσή τους (Stiggins, 2007).
- ▶ Σταδιακά αυτό άλλαξε αφού η αποστολή του σχολείου διαφοροποιείται από την ταξινόμηση των μαθητών/τριών ανάλογα με την επίδοσή τους, στο **πως να βοηθηθούν όλοι/όλες οι μαθητές/τριες**

Για αυτό τον λόγο δε μιλούμε μόνο για **αξιολόγηση της μάθησης** (assessment of learning) αλλά και για **αξιολόγηση για τη μάθηση** (assessment for learning· Stiggins & Chappuis, 2006).

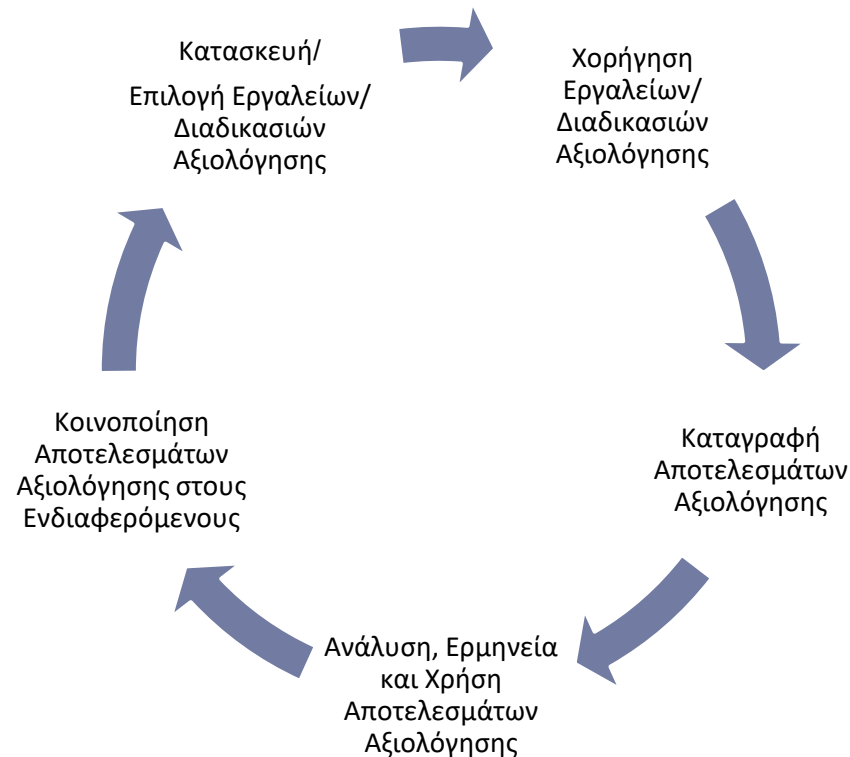
Σκοποί Αξιολόγησης Μαθητή/τριας

- ▶ Είναι **πρακτικά αδύνατο** να αναπτύξουμε ένα σύστημα με το οποίο να επιτυγχάνεται τόσο ο διαμορφωτικός σκοπός όσο και ο συγκριτικός.
- ▶ Οι δυσκολίες που έχουμε να αντιμετωπίσουμε σχετίζονται με το γεγονός πως ο καθορισμός του **σκοπού αξιολόγησης** έχει **άμεσες επιπτώσεις στον τρόπο με τον οποίο θα επιχειρήσουμε στη συνέχεια να καταρτίσουμε όργανα αξιολόγησης**.
- ▶ Διαφορές παρατηρούνται και στη χορήγηση των εργαλείων αξιολόγησης αλλά και στην τήρηση και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων.

Φάσεις Αξιολόγησης του Μαθητή/της Μαθήτριας

- Η αξιολόγηση του μαθητή/της μαθήτριας είναι μία συνεχής και οργανωμένη διαδικασία.

Αξιολόγηση στην Κύπρο

- ▶ Που νομίζετε ότι δίνεται έμφαση στην αξιολόγηση των μαθητών στην Κύπρο (διαμορφωτικό ή συγκριτικό σκοπό);
 - ▶ Ποια θεωρείτε ότι είναι τα πλεονεκτήματα και ποια τα μειονεκτήματα της αξιολόγησης των μαθητών στην Κύπρο;
-

Γιατί Εστιάζομαστε στη Διαμορφωτική Αξιολόγηση;

Έρευνες έχουν δείξει ότι η αξιολόγηση του μαθητή για διαμορφωτικούς σκοπούς συνδέεται άμεσα με την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση της μάθησης

Σχολιάστε τις πιο κάτω απόψεις

- 1. Οι επίσημες αξιολογήσεις είναι πάντοτε συγκριτικές, ενώ οι ανεπίσημες αξιολογήσεις εξυπηρετούν τον διαμορφωτικό σκοπό**

Υπάρχουν ανεπίσημες αξιολογήσεις που δεν χρησιμοποιούνται ποτέ για να ενημερώσουν τους μαθητές σχετικά με τη μάθησή τους και πώς μπορούν να βελτιωθούν (π.χ. μια μη προσχεδιασμένη προφορική ερώτηση που αναδεικνύει μια παρανόηση αλλά ο εκπαιδευτικός το αγνοεί). Ταυτόχρονα, υπάρχουν επίσημες αξιολογήσεις που χρησιμοποιούνται για τον εντοπισμό των αναγκών των μαθητών και για την καθοδήγηση μελλοντικών ενεργειών (π.χ. να δώσετε εποικοδομητική ανατροφοδότηση σχετικά με τα αποτελέσματα μιας επίσημης γραπτής εξέτασης).

Σχολιάστε τις πιο κάτω απόψεις

- 2. Οι παραδοσιακές τεχνικές αξιολόγησης (π.χ. τα γραπτά δοκίμια) αφορούν πάντα σε συγκριτική αξιολόγηση, ενώ οι σύγχρονες προσεγγίσεις (π.χ η αυτοαξιολόγηση) αφορούν πάντα σε διαμορφωτική αξιολόγηση.***

Οι τεχνικές αξιολόγησης δεν ταξινομούνται ως διαμορφωτικές ή συγκριτικές. Όλες οι τεχνικές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη είτε του ενός είτε του άλλου σκοπού. Για παράδειγμα, ένας εκπαιδευτικός μπορεί να σχεδιάσει, να διαχειριστεί και να χρησιμοποιήσει τα δεδομένα μιας γραπτής αξιολόγησης για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των μαθησιακών αναγκών των μαθητών προκειμένου να τους βοηθήσει να βελτιώσουν. Ταυτόχρονα, η αυτοαξιολόγηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για συγκριτικούς σκοπούς (ως μέρος του βαθμού των μαθητών/τριών).

Σχολιάστε τις πιο κάτω απόψεις

3. *Η διαμορφωτική αξιολόγηση είναι ταυτόσημη με τη συντρέχουσα ή συνεχή αξιολόγηση.*

Η διαμορφωτική αξιολόγηση αναμένεται να πραγματοποιείται συχνότερα, καθώς έτσι διασφαλίζεται ότι οι μαθησιακές ανάγκες θα εντοπιστούν αρκετά νωρίς για να μπορούν να πραγματοποιηθούν διορθωτικές ενέργειες. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι όταν μια αξιολόγηση είναι συνεχής, συντρέχουσα ή συχνή, ότι ταυτόχρονα επιτυγχάνεται ο διαμορφωτικός σκοπός. Ένας εκπαιδευτικός μπορεί να αξιολογήσει τους μαθητές σε κάθε μάθημα ή περισσότερες από μία φορές σε ένα μάθημα, αλλά ποτέ να μην χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που προκύπτουν από την αξιολόγηση για να προσαρμόσει τη διδασκαλία του ή να δώσει εποικοδομητική ανατροφοδότηση τη μελλοντική πρακτική ή να δώσουν ανατροφοδότηση στους μαθητές.

Οι Αρχές ενός Δυναμικού Μοντέλου Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

- 1. Η αξιολόγηση ως αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας**
 - ▶ Λήψη αποφάσεων για καταρτισμό ή/και αναθεώρηση του προγραμματισμού (στόχων μαθήματος)
 - ▶ Παροχή άμεσης ανατροφοδότησης στους μαθητές/στις μαθήτριες
- 2. Αξιολόγηση των μαθητών/τριών με βάση την πορεία που ακολουθούν για να φτάσουν σε ένα αποτέλεσμα και όχι με βάση το αποτέλεσμα που κατέληξαν.**
 - ▶ Ο εκ/κος καλείται να κάνει **ανάλυση των λαθών** που έκανε ο μαθητής/η μαθήτρια, ώστε να εντοπίσει την **αιτία** που οδήγησε στο λάθος αποτέλεσμα.
 - ▶ Μπορεί να συνδεθεί με τη **διαδικασία λύσης προβλήματος** και τις **ερωτήσεις διαδικασίας (process questions)**

Οι Αρχές ενός Δυναμικού Μοντέλου Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

- 3. Ενεργός συμμετοχή των μαθητών/τριών στη διαδικασία της αξιολόγησης**
 - ▶ Ποια νομίζετε ότι είναι η συνεισφορά της συμμετοχής των μαθητών/τριών στη διαδικασία της αξιολόγησης;

- 4. Αξιολόγηση της ικανότητας των μαθητών/τριών να εφαρμόζουν τις γνώσεις που απέκτησαν σε άγνωστες γι' αυτά καταστάσεις (αυθεντική αξιολόγηση και διδασκαλία)**
 - ▶ Σημαντικός σκοπός της εκπαίδευσης είναι να βοηθήσει τους μαθητές/τις μαθήτριες να χρησιμοποιούν τις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν στο να διερευνούν άγνωστες γι' αυτά καταστάσεις, καθώς και στο να λύνουν προβλήματα της καθημερινής τους ζωής.
 - ▶ Οι δραστηριότητες αξιολόγησης δεν μπορεί να στηρίζονται σε “επανάληψη” δραστηριοτήτων που έχουν γίνει στην τάξη, γιατί έτσι αξιολογείται μόνο η απομνημόνευση.

Οι Αρχές ενός Δυναμικού Μοντέλου Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

5. **Η σημασία της αξιολόγησης των στάσεων των μαθητών/τριών απέναντι στη μάθηση και τη σχολική εργασία**
- ▶ Στηρίζεται στην άποψη πως δεν αρκεί ο μαθητής/ η μαθήτρια να αποκτήσει γνώσεις και δεξιότητες σχετικές με μια γνωστική περιοχή (π.χ. Μαθηματικά).

Μέσω της ανάπτυξης θετικών στάσεων ο μαθητής/ η μαθήτρια μπορεί να :

- ▶ Α) Αντιληφθεί τη **σημασία της περαιτέρω ενασχόλησής του/της με την κάθε γνωστική περιοχή.**
- ▶ Β) Αναπτύξει θετικές στάσεις για τη σχολική εργασία
- ▶ Γ) Αποκτή **εσωτερικά κίνητρα για μάθηση** (προσανατολισμός).

Πρακτικές Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

- ▶ Υποβολή ερωτήσεων
- ▶ Σύντομες Εργασίες
- ▶ Δελτία εισόδου και εξόδου
- ▶ Κατ' οίκον εργασία
- ▶ Δημιουργικές εργασίες (Project)
- ▶ Αυτοαξιολόγηση-ετεροαξιολόγηση

Υποβολή στρατηγικών ερωτήσεων

- ▶ Μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως καθημερινή πρακτική στην τάξη.
- ▶ Τα ερωτήματα μπορούν να ζητούν από τους μαθητές/μαθήτριες να απαντήσουν σε ερωτήσεις όπως «πώς» και «γιατί».
- ▶ Τα ερωτήματα πρέπει να ενθαρρύνουν τη διαδικασία της σκέψης και να παρέχουν στοιχεία για την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας.
- ▶ Επαρκής χρόνος αναμονής στους μαθητές/μαθήτριες, ώστε να ενεργοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι/ες

Σύντομες Εργασίες κατά τη Διδασκαλία

- ▶ Οι Σύντομες εργασίες κατά τη διδασκαλία πραγματοποιούνται κυρίως πριν από το τέλος του μαθήματος.
- ▶ Παρέχουν την ευκαιρία στους μαθητές/τριες να απαντήσουν σε μια σύντομη ερώτηση. Στη συνέχεια, αυτές οι εργασίες συλλέγονται και αξιολογούνται από τον/την εκπαιδευτικό.
- ▶ Οι εργασίες αυτές αποδεικνύεται ότι είναι πιο ωφέλιμες όταν γίνονται σε τακτική βάση.

Δελτίο Εισόδου – Εξόδου (Admit/ Exit Tickets)

- ▶ Τα δελτία εξόδου είναι μια μικρή κάρτα ευρετηρίου ή ένα κομμάτι χαρτί, στο οποίο οι μαθητές/τριες καλούνται να απαντήσουν σύντομα σε συγκεκριμένα θέματα
- ▶ Οι μαθητές/τριες καταθέτουν τα δελτία εξόδου τους όταν φεύγουν από την τάξη.
- ▶ Τα δελτία εισόδου χρησιμοποιούνται καθώς οι μαθητές/τριες εισέρχονται στην τάξη. Χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της μάθησης των μαθητών/τριών απαντώντας σε ερωτήσεις σχετικά με την εργασία για το σπίτι ή τι διδάχτηκε την προηγούμενη μέρα.

Ο Ρόλος της Κατ' Οίκον Εργασίας

- ▶ Ανατίθεται κατ' οίκον εργασία για εμπέδωση/επέκταση όσων έχουν διδαχθεί
 - ▶ Ποσότητα
 - ▶ Ποιότητα
 - ▶ Διαφοροποίηση
- ▶ Γίνεται προσεκτική επιλογή του τι θα διορθωθεί, ώστε να επαναφερθούν βασικές ιδέες και να συζητηθούν πιθανά λάθη και παρανοήσεις των παιδιών
- ▶ Με βάση τις αδυναμίες/δυσκολίες που εντοπίζονται αναπροσαρμόζεται ανάλογα η διδασκαλία του μαθήματος

Δημιουργικές Εργασίες: Ορισμός και Σημασία

▶ Τι (δεν) είναι;

- ✓ Δημιουργικές/συνθετικές μελέτες
- ✓ Διερευνητικές εργασίες
- × Εργασίες αντιγραφής από βιβλία, εγκυκλοπαίδειες και από το διαδίκτυο (εργασίες τύπου «copy-paste»)
- × Εργασίες στις οποίες τα παιδιά αναμασούν έτοιμες πληροφορίες
- × Εργασίες που γίνονται απλά για «ενίσχυση» βαθμού

▶ Σημασία:

- ▶ Προωθούν δεξιότητες έρευνας
- ▶ Προωθούν την αυτόνομη μάθηση, την κριτική σκέψη και την ολιστική προσέγγιση της γνώσης
- ▶ Προωθούν την ομαδικότητα και τη συνεργασία μεταξύ των παιδιών

Στάδια Ανάπτυξης Δημιουργικών Εργασιών

- 1. Πρωτοβουλία-προβληματισμός- Επιλογή θέματος**
- 2. Σχεδιασμός υλοποίησης του project που επιλέχθηκε**
 - ▶ Ανταλλαγή απόψεων
 - ▶ Διαμόρφωση του πλαισίου δράσης
 - ▶ Προγραμματισμός πορείας
- 3. Διεξαγωγή-πραγματοποίηση δραστηριοτήτων**
 - ▶ Συγκέντρωση και επεξεργασία υλικού
- 4. Συγγραφή εργασίας**
- 5. Αξιολόγηση, Παρουσίαση και Αναστοχασμός**
 - ▶ Αξιολόγηση επίτευξης σκοπού/μεθοδολογίας/ συνεργασίας
 - ▶ Τι μάθαμε; Τι θα κρατούσαμε/αλλάζαμε για την επόμενη προσπάθεια;

Στάδια Ανάπτυξης Δημιουργικών Εργασιών

Κατά τη διάρκεια του project παρεμβάλλονται **διαλείμματα ενημέρωσης** (από τον μαθητή/τη μαθήτρια) και **διαλείμματα ανατροφοδότησης** (από τον/την εκπαιδευτικό)

Αξιολόγηση Δημιουργικών Εργασιών

- ▶ Οι εργασίες αυτές διαφέρουν από τις συνηθισμένες γραπτές εργασίες ως προς τον σκοπό τους, την έκτασή τους, τον αριθμό των ατόμων που είναι δυνατόν να αναλάβουν τις εργασίες και τα μέσα που απαιτούνται για την εκτέλεσή τους.
- ▶ Με την τεχνική αυτή είναι δυνατόν να αξιολογηθούν ειδικές ικανότητες των παιδιών που δεν αναφέρονται στο περιεχόμενο ενός μόνο μαθήματος.
- ▶ Όταν χρησιμοποιείται αυτή η μέθοδος αξιολόγησης, θα πρέπει να οριοθετούνται από την αρχή τόσο οι σκοποί της συγκεκριμένης εργασίας που θα αναλάβουν οι μαθητές όσο και τα **κριτήρια** με τα οποία θα κριθούν οι εργασίες τους.

Αξιολόγηση Δημιουργικών Εργασιών

Μερικά από τα κριτήρια που μπορεί να αξιοποιηθούν είναι:

- ▶ Τήρηση χρονικών και άλλων προδιαγραφών
- ▶ Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν ως προς την αντιπροσωπευτικότητά τους και ως προς το κύρος τους
- ▶ Κύρος και αξιοπιστία μέσων, υλικών και διαδικασιών που χρησιμοποιήθηκαν
- ▶ Επιχειρηματολογία, ιδέες, πρωτοτυπία κτλ.
- ▶ Παρουσίαση
- ▶ ...

Αυτοαξιολόγηση-Ετεροαξιολόγηση

- ▶ Αυτοαξιολόγηση είναι μια διαδικασία **διαμορφωτικής αξιολόγησης**, κατά την οποία οι μαθητές/τριες προβληματίζονται σχετικά με την ποιότητα της εργασίας τους, κρίνουν τον βαθμό στον οποίο αντανακλά **συγκεκριμένους και σαφείς στόχους ή κριτήρια** και αναθεωρούν αναλόγως

Πλεονεκτήματα:

Οι μαθητές/τριες:

- ✓ Καθίστανται **υπεύθυνοι** για τη μάθησή τους και παίρνουν πρωτοβουλίες
- ✓ Αναγνωρίζουν τα **επόμενα βήματα** στη μαθησιακή διαδικασία
- ✓ Αναπτύσσουν τη **μεταγνωστική τους ικανότητα**
- ✓ **Συμμετέχουν ενεργά** στη διαδικασία της μάθησης
- ✓ Γίνονται πιο **αυτόνομοι** σε σχέση με τη μάθηση (**διά βίου εκπαίδευση**)
- ✓ Αναπτύσσουν **εσωτερικά κίνητρα**

Αυτοαξιολόγηση-Ετεροαξιολόγηση

- ▶ Η αυτοαξιολόγηση είναι δεξιότητα που πρέπει να αναπτυχθεί, να μοντελοποιηθεί και να υποστηριχθεί σταδιακά
- ▶ **Βήματα εισαγωγής της αυτό-αξιολόγησης:**
 - Βήμα 1: Δημιουργία κατάλληλου κλίματος στην τάξη
 - Βήμα 2: Μοντελοποίηση της διαδικασίας αυτό-αξιολόγησης
 - Βήμα 3: Εφαρμογή διαδικασίας σε μεμονωμένη μαθησιακή δραστηριότητα
 - Βήμα 4: Εμπλοκή των μαθητών σε δραστηριότητες ετερο-αξιολόγησης
 - Βήμα 5: Εμπλοκή των μαθητών σε δραστηριότητες ετερο-αξιολόγησης

Βήματα Εισαγωγής της Αυτό-αξιολόγησης

- ▶ **Βήμα 1^ο: Δημιουργία κατάλληλου κλίματος**
 - ▶ Χρειάζεται να πείσουμε ότι:
 - ▶ Όλοι κάνουμε λάθη, ακόμα και οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί
 - ▶ Οι δυσκολίες είναι μέρος της μάθησης
 - ▶ Το να ζητώ βοήθεια και να ρωτώ ερωτήσεις αποτελούν ενδείξεις ότι μαθαίνω
 - ▶ Χρήσιμες εκφράσεις:
 - ▶ «Μη βιαστείτε να δώσετε απάντηση. Θα περιμένω να ακούσω από όλους/όλες. Ακόμα και αν δεν βρήκατε απάντηση, περιμένω να ακούσω τη σκέψη σας.»
 - ▶ «Αν δεν δυσκολεύομαι, δεν μαθαίνω.»

Βήματα Εισαγωγής της Αυτό-αξιολόγησης

▶ Βήμα 2^ο: Μοντελοποίηση της διαδικασίας αξιολόγησης

- ▶ Κοινοποιώ στους μαθητές/στις μαθήτριες τα κριτήρια που έχω όταν αξιολογώ, ώστε να κατανοήσουν ότι δεν πρόκειται για μια αδιαφανή διαδικασία
- ▶ Παρουσιάζω στους μαθητές/στις μαθήτριες τη διαδικασία που ακολουθώ για την αξιολόγηση ενός έργου

▶ Βήμα 3^ο: Εφαρμογή διαδικασίας σε μεμονωμένη μαθησιακή διαδικασία

- ▶ Δίνω στους μαθητές/στις μαθήτριες δείγματα εργασιών από προηγούμενες χρονιές (ή δημιουργώ δικά μου έργα) με στόχο την εφαρμογή συγκεκριμένων κριτηρίων αξιολόγησης (τα οποία δίνω σε **λίστα ελέγχου**)
- ▶ Ξεκινώ από την εφαρμογή εύκολων κριτηρίων και προχωρώ στα πιο δύσκολα

Βήματα Εισαγωγής της Αυτό-αξιολόγησης

▶ Βήμα 4^ο: Ετεροαξιολόγηση

- ▶ Ξεκινώ με ετεροαξιολόγηση, γιατί η έρευνα εισηγείται ότι είναι πιο εύκολο μετά οι μαθητές/οι μαθήτριες να εφαρμόσουν την αυτοαξιολόγηση
- ▶ Διευκρινίζω τον στόχο: βοηθώ τους συμμαθητές/στις συμμαθήτριές μου να μάθουν! Δεν είναι στόχος μου να ψαρέψω τα λάθη τους!

▶ Βήμα 5^ο: Αυτοαξιολόγηση

- ▶ Υπογραμμίζω ότι στόχος είναι η μάθηση και όχι να βρω απλά τα λάθη μου
- ▶ Αναστοχασμός για τη μάθηση: Σημαντικό να δίνονται ευκαιρίες στους μαθητές/στις μαθήτριες να λένε τι έχουν μάθει και τι όχι, πού χρειάζονται βοήθεια κτλ (π.χ., στο τέλος του μαθήματος)

Ο Ρόλος της Ανατροφοδότησης

Η ανατροφοδότηση θα πρέπει να ενημερώνει και για το πού βρίσκεται ο μαθητής, αλλά και για το πού θα πρέπει να φτάσει και πώς θα φτάσει εκεί

Παραδείγματα Ανατροφοδότησης

Αξιολογητική (περιλαμβάνει κρίση για την αξία/ απόδοση)

Αποδοχή: «Πολύ καλή απάντηση», «Τα πήγες πολύ καλά»

Αποδοκιμασία: «Χρειάζεται να προσπαθήσεις περισσότερο»,
«Περίμενα περισσότερα»

Έπαινος: «Μπράβο!»,

Τιμωρία: “Ξανακάνε το”

Περιγραφική (περιγράφει τι έκανε ο μαθητής σε σχέση με τον στόχο και παρέχει συμβουλές/στήριξη για βελτίωση)

«“Εργάστηκες σωστά στο να εντοπίσεις πληροφορίες σε σχέση με”. Πώς πιστεύεις ότι θα μπορούσε να βελτιωθεί περισσότερο η απάντησή σου; Πώς μπορούν να οργανωθούν καλύτερα οι πληροφορίες αυτές;»

Χαρακτηριστικά Καλής Ανατροφοδότησης

- Επικεντρώνεται σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της δουλειάς του μαθητή/της μαθήτριας
- Είναι στο κατάλληλο επίπεδο λεπτομέρειας (όχι πολύ γενικόλογη, όχι πολύ πολύπλοκη)
- Είναι **περιγραφική** και βοηθά τον μαθητή/τη μαθήτρια να κατανοήσει πώς να βελτιωθεί
- Μπορεί να γίνει κατανοητή από τον μαθητή/τη μαθήτρια, ανάλογα με το γνωστικό του επίπεδο
- Παρέχεται **έγκαιρα**

Προσοχή! Η ανατροφοδότηση δεν πρέπει να σκέφτεται στη θέση του μαθητή/της μαθήτριας ούτε να κάνει τη δουλειά τους!

Παροχή άμεσης ανατροφοδότησης

- ▶ Η ανατροφοδότηση είναι επιτυχής μόνο εάν βελτιώνει τη διαδικασία μάθησης των μαθητών/τριών.
- ▶ Εξαρτάται από την ικανότητα των μαθητών/τριών να κατανοούν και να αποδέχονται την ανατροφοδότηση του/της εκπαιδευτικού και να ενεργήσουν σύμφωνα με αυτή.
- ▶ Η επιτυχημένη ανατροφοδότηση δίνει κίνητρα και εμπεριέχει συνήθως διαπροσωπικά στοιχεία.
- ▶ Η αποτελεσματική ανατροφοδότηση δηλώνει ξεκάθαρα τις ενέργειες που μπορούν να εφαρμόσουν οι μαθητές/τριες για να βελτιωθούν αντί να παρέχουν μια αρνητική αναδρομική κριτική.

Χάραξη Πολιτικής σε επίπεδο σχολικής μονάδας για τη Διαμορφωτική Αξιολόγηση

- ▶ Η εκπαιδευτική πολιτική σε επίπεδο σχολικής μονάδας αναφέρεται στις βασικές αρχές και διαδικασίες εφαρμογής που υιοθετούνται από τη σχολική μονάδα προς την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων.
- ▶ Περιλαμβάνει ένα σύνολο ξεκάθαρων ενεργειών που έχουν συμφωνηθεί με τους εμπλεκόμενους φορείς (δ/ντική ομάδα, εκπαιδευτικοί, μαθητές, γονείς).

Η Σημασία της Ανάπτυξης Σχολικής Πολιτικής για τη Διαμορφωτική Αξιολόγηση

- ▶ Στα επόμενα 10 λεπτά συζητήστε:
 - ▶ **Γιατί χρειάζεται χάραξη πολιτικής σε επίπεδο σχολείου και πώς επηρεάζει τη μάθηση των παιδιών;**

- ▶ Αναμένεται να επηρεάζει και να επηρεάζεται από τις **δράσεις** των εμπλεκόμενων φορέων (εκπ/κών, μαθητών, γονιών), οι οποίες θα πρέπει να προωθούν τη μάθηση

Η Σημασία της Ανάπτυξης Σχολικής Πολιτικής για τη Διαμορφωτική Αξιολόγηση

- ▶ Πολλοί ερευνητές τονίζουν τη σημασία της ανάπτυξης κατάλληλης πολιτικής σε επίπεδο σχολικής μονάδας για τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων.
- ▶ Το βασικό επιχείρημα είναι πως η ανάπτυξη σχολικής πολιτικής θα επιτρέψει την ανάπτυξη καλύτερων, πιο ευέλικτων και πιο αποτελεσματικών διαδικασιών οι οποίες θα ανταποκρίνονται καλύτερα στο τοπικό συγκείμενο και στις συγκεκριμένες συνθήκες / ανάγκες της σχολικής μονάδας.

Τι σημαίνει αναπτύσσω πολιτική σε επίπεδο σχολείου;

- ▶ Δεν περιορίζεται σε επίσημα έγγραφα και εγκυκλίους
- ▶ Αποτελεί αντικείμενο συζήτησης μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων (π.χ. συνεδρίες προσωπικού, συνεδρίες με το Κεντρικό Μαθητικό Συμβούλιο)
- ▶ Επιδιώκει να διασαφηνίσει το ρόλο των εμπλεκόμενων φορέων
- ▶ Είναι ορατή (π.χ., αναρτάται ανάλογο υλικό στις πινακίδες ανακοινώσεων, καταγράφεται σε σχετικό τρίπτυχο/βιβλιαράκι, κοινοποιείται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς)

Χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής σχολικής πολιτικής

- ▶ Κατανοητή, ξεκάθαρη
- ▶ Λαμβάνει υπόψη το συγκείμενο (π.χ. πληθυσμός εκπαιδευτικών)- ρεαλιστικότητα
- ▶ Παρέχει στήριξη στα άτομα που θα την υλοποιήσουν
- ▶ Παρακολουθείται η υλοποίησή της και λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα

Σχολική πολιτική στη διαμορφωτική αξιολόγηση

- ▶ **Ποιες πτυχές της σχολικής πολιτικής αφορούν στη διαμορφωτική αξιολόγηση;**
- ▶ Ενέργειες /δράσεις άμεσα συνδεδεμένες με τη διαμορφωτική αξιολόγηση (π.χ., διαγνωστικά δοκίμια, κατ' οίκον εργασία)
- ▶ Κοινοποίηση αποτελεσμάτων και ανατροφοδότηση σε μαθητές και γονείς
- ▶ Ανάλυση και συζήτηση λαθών στην τάξη
- ▶ Επιμόρφωση και στήριξη εκπαιδευτικών
- ▶ Παρατήρηση διδασκαλίας
- ▶ Ανταλλαγές επισκέψεων στα πλαίσια συντονισμού ειδικοτήτων
- ▶ Πολιτική για τη γονεϊκή εμπλοκή

Ο Ρόλος της Διευθυντικής Ομάδας στην Προαγωγή της Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

- Τι μπορεί να περιλαμβάνει ένα σχέδιο δράσης σε επίπεδο σχολικής μονάδας για την προώθηση της διαμορφωτικής αξιολόγησης;
 - Πώς μπορεί να προωθηθεί;
 - Πώς εμπλέκεται η διευθυντική ομάδα;
- Πώς θα προωθήσουμε τη διαμορφωτική αξιολόγηση και πώς μπορούμε να στηρίξουμε τους/τις εκπαιδευτικούς προς αυτή την κατεύθυνση;

Ο Ρόλος των Βοηθών Διευθυντών/τριών

▶ Πώς στηρίζουμε τους εκπαιδευτικούς:

- ▶ **ΠΡΙΝ** την παρακολούθηση διδασκαλιών
- ▶ **ΚΑΤΑ** την παρακολούθηση διδασκαλιών
- ▶ **ΜΕΤΑ** την παρακολούθηση διδασκαλιών

▶ Πώς στηρίζουμε τους γονείς:

- ▶ Δράσεις που μπορούν να γίνουν ώστε να καταστεί κατανοητή η προσπάθεια προώθησης της διαμορφωτικής αξιολόγησης
 - Ο ρόλος της ανατροφοδότησης προς γονείς και μαθητές/τριες

Αξιολόγηση

Ο σύνδεσμος αξιολόγησης:

<https://forms.gle/DPNeMqE8acYdW14eA>

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας

ευχαριστούμε!!!

